

Úvod	3
Predhovor	5
1. Základné údaje o ortopedických pomôckach	10
1.1 Poznámky k historickému vývoju pomôcok	10
1.2 Odbor ortopedická protetika	13
1.3 Definícia zdravotníckych a ortopedických pomôcok	15
1.4 Názvoslovie ortopedických pomôcok	16
2. Všeobecné rozdelenie (klasifikácia) ortopedických pomôcok	20
2.1 Podľa základného typu pomôcky	20
2.2 Podľa topografie tela	21
2.3 Podľa konštrukčnej zložitosti	22
2.4 Podľa spôsobu výroby	22
2.5 Podľa zdroja energie poháňajúcej pomôcku	25
2.6 Podľa používania pomôcky počas dňa	25
2.7 Podľa celkovej doby používania	25
3. Ortézy trupu, horných a dolných končatín a príklady ich využitia pri ošetrovaní pacientov	26
3.1 Základné pojmy	26
3.2. Rozdelenie (klasifikácia) ortéz trupu a končatín	30
3.2.1 Podľa topografie tela	30
3.2.2 Podľa medicínskeho účelu, ktorému slúžia	31
3.2.2.1 Profylaktické (preventívne) ortézy	31
3.2.2.2 Terapeutické (liečebné) ortézy	31
3.2.2.2.1 Imobilizačné (znehýbnujúce) ortézy	31
3.2.2.2.2 Odľahčujúce ortézy	36
3.2.2.2.3 Korekčné (napravné) ortézy	38
3.2.2.2.4 Rehabilitačné ortézy	48
3.2.2.3 Kompenzačné (nahrádzajúce, substitučné) ortézy	49
3.2.3 Podľa pôsobenia ortézy na pohyb či polohu časti tela	56
3.2.4 Podľa spolupôsobenia pacienta a ortézy	57
3.2.5 Podľa konštrukcie a druhu použitého materiálu	58
3.2.5.1 Podľa prítomnosti pohyblivých prvkov	58
3.2.5.2 Podľa spôsobu konštrukcie	58
3.2.5.3 Podľa druhu a tuhosti materiálu	59
3.2.6 Podľa spôsobu ovládania	60
3.2.6.1 Pasívne nastaviteľné ortézy	60
3.2.6.2 Aktívne riadené ortézy	60
4. Protézy horných a dolných končatín a príklady ich využitia pri ošetrovaní pacientov	62
4.1 Základné pojmy	62
4.2 Príčiny amputácií	68
4.3 Rozdelenie (klasifikácia) protéz	68
4.3.1 Podľa časti končatiny, ktorú protéza nahrádza	68
4.3.2 Podľa dĺžky amputačného kýtľa	75
4.3.3 Podľa materiálu použitého na stavbu protézy	75

4.3.4 Podľa spôsobu nosnosti	76
4.3.5 Podľa spôsobu upínania na telo pacienta	76
4.3.6 Podľa spôsobu ovládania a zdroja energie	80
4.3.6.1 Pasívne nastaviteľné protézy	80
4.3.6.2 Aktívne riadené protézy	80
4.3.6.2.1 Riadené pacientom	80
4.3.6.2.1.1 Myoelektrické protézy firmy Otto Bock	83
4.3.6.2.1.2 Myoelektrická bionická protéza i-limb	87
4.3.6.2.1.3 Projekty americkej agentúry DARPA v oblasti ortopedickej protetiky	89
4.3.6.2.1.4 Moderné systémy ovládania protéz	92
4.3.6.2.2 Riadené elektronikou protézy	94
4.3.6.2.3 Riadené kombináciou rôznych síl	96
5. Epitézy a príklady ich využitia pri ošetrovaní pacientov	97
6. Ortopedické vložky a príklady ich využitia pri ošetrovaní pacientov	98
6.1 Základné pojmy a zásady ošetrovania	98
6.1.1 Základné stavebné a korekčné prvky ortopedických vložiek	99
6.1.2 Hodnotenie plochonožia podľa Godunova	101
6.2 Rozdelenie ortopedických vložiek	102
6.2.1 Podľa medicínskej funkcie	103
6.2.1.1 Preventívne ortopedické vložky	103
6.2.1.2 Terapeutické (liečebné) ortopedické vložky	103
6.2.1.2.1 Korekčné ortopedické vložky a spôsoby ich použitia	103
6.2.1.2.2 Fixačné ortopedické vložky	104
6.2.1.2.3 Odľahčujúce ortopedické vložky	104
6.2.1.2.4 Rehabilitačné ortopedické vložky	105
6.2.1.2.5 Absorpčné ortopedické vložky	105
6.2.1.3 Kompenzačné ortopedické vložky	105
6.2.1.3.1 Vyrovnávacie ortopedické vložky	106
6.2.2 Podľa spolupôsobenia pacienta a vložky	107
6.2.3 Podľa veľkosti pokrytia chodidla	107
6.2.4 Podľa tuhosti vložky	107
6.2.5 Podľa spôsobu výroby	108
6.2.5.1 Vyrábané sériovo (hromadne)	108
6.2.5.2 Vyrábané na mieru (individuálne)	108
6.3 Diagnózy detského a dospelého veku ošetrované ortopedickými vložkami	110
7. Ortopedická obuv a príklady jej využitia pri ošetrovaní pacientov	115
7.1 Základné pojmy a zásady ošetrovania	115
7.1.1 Základné stavebné a korekčné prvky ortopedickej obuvi	117
7.2 Rozdelenie ortopedickej obuvi	118
7.2.1 Podľa zložitosti výroby	118
7.2.2 Podľa spôsobu stavby a druhu použitých komponentov	120
7.2.3 Podľa výšky zvršku	120
7.2.4 Podľa spôsobu upínania	120
7.3. Diagnózy detského a dospelého veku ošetrované ortopedickou obuvou	121

8. Adjuvatiká v ortopedickej protetike a príklady ich využitia pri ošetrovaní pacientov	125
8.1 Adjuvatiká pre lokomóciu a statiku	126
8.1.1 Palice podporné	126
8.1.2 Palice pre nevidiacich a slabozrakých	127
8.1.3 Barly podporné	128
8.1.4 Štvornožky	128
8.1.5 Chodúľky a G-aparáty	128
8.1.6 Zariadenia vertikalizačné a polohovacie	130
8.1.7 Kočičky pre deti	131
8.1.8 Vozíky na prepravu osôb s telesným postihnutím (znevýhodnením).....	132
8.1.8.1 Podľa účelu použitia a konštrukcie	133
8.1.8.1.1 Podľa možnosti zloženia	133
8.1.8.1.2 Podľa možnosti polohovania	134
8.1.8.1.3 Podľa počtu a veľkosti kolies	134
8.1.8.1.4 Podľa špeciálneho určenia	135
8.1.8.2 Podľa spôsobu pohonu	136
8.1.8.2.1 Vozíky na pohon inou osobou (transportné).....	136
8.1.8.2.2 Vozíky na pohon vlastnou silou pacienta	136
8.1.8.2.3 Vozíky na pohon s vonkajším zdrojom energie	137
8.1.8.3 Podľa prostredia, v ktorom sa používajú	137
8.1.8.4 Podľa aktivity užívateľa	139
8.1.8.5 Príslušenstvo k vozíkom	139
8.1.9 Pohony prídavné	140
8.1.10 Skútre.....	140
8.1.11 Bicykle trojkolesové (trojkolky)	141
8.1.12 Zariadenia transportné	141
8.1.12.1 Zdviháky	141
8.1.12.2 Schodolezy.....	142
8.1.12.3 Výťahy stoličkové schodiskové	143
8.1.12.4 Výťahy plošinové šikmé (aj šikmé schodiskové plošiny)	143
8.1.12.5 Výťahy plošinové zvislé (aj zvislé zdvíhacie plošiny)	144
8.2 Adjuvatiká na sebaobsluhu.....	144
8.2.1 Adjuvatiká na pomoc pri príjme potravín a tekutín	144
8.2.2 Adjuvatiká na pomoc pri obliekaní a vyzliekaní	145
8.2.3 Adjuvatiká na pomoc pri osobnej hygiene	145
8.2.3.1 Adjuvatiká toaletné	145
8.2.3.1.1 Stoličky a kreslá toaletné so zbernou nádobou	145
8.2.3.1.2 Zvyšovače (nadstavce) na WC misu a sedadlá toaletné	146
8.2.3.2 Adjuvatiká sprchovacie a vaňové	147
8.2.3.2.1 Stoličky, stolčky a sedadlá sprchovacie	147
8.2.3.2.2 Dosky, sedadlá a stolčky vaňové.....	148
8.2.3.2.3 Ležadlá vaňové s oporou trupu	148
8.2.3.2.4 Zdviháky vaňové.....	149
8.2.3.3 Držadlá a podpery	149
8.3 Adjuvatiká na pomoc pri vzdelávaní, pracovnej a spoločenskej sebarealizácii	150
8.4 Pomôcky antidekubitné a polohovacie	151
8.4.1 Pomôcky antidekubitné	151
8.4.2 Pomôcky polohovacie	153

9. Protetometrické metódy a zariadenia	154
9.1 Vyšetrovacie metódy v ortopedickej protetike.....	154
9.1.1 Jednoduché vyšetrovacie metódy.....	154
9.1.2 Zložité vyšetrovacie metódy	155
9.2 Spôsoby odberu merných podkladov na ortopedické pomôcky	159
9.2.1 Jednoduché spôsoby odberu	159
9.2.2 Zložité spôsoby odberu.....	159
9.3 Moderné technológie v ortopedickej protetike	160
10. Poskytovanie ortopedickoprotetických pomôcok	163
10.1 Predpisovanie ortopedických pomôcok	163
10.2 Ošetrovací proces ortopedickou pomôckou.....	164
10.3 Funkčné režimy používania protéz	164
10.3.1 Režimy pre dolné končatiny	165
10.3.2 Režimy pre horné končatiny.....	165
11. Pracoviská v ortopedickej protetike	166
11.1 Špecializovaná nemocnica pre ortopedickú protetiku	166
11.1.1 Ambulantné oddelenie ŠNOP	167
11.1.2 Lôžková časť ŠNOP	167
11.1.3 Rehabilitačné oddelenie ŠNOP	169
11.1.4 Operačné oddelenie ŠNOP.....	170
11.2 Ambulancia ortopedickej protetiky	170
11.3 Výdajňa ortopedickoprotetických zdravotníckych pomôcok.....	170
11.3.1 Technickovýrobné pracoviská v ortopedickej protetike	171
11.3.2 NEOPROT, spol. s r.o.....	171
11.3.2.1 Technické pracoviská firmy	173
12. Základné legislatívne usmernenia	178
12.1 Zákon NR SR č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku.....	178
12.2 Zákon NR SR č. 3/2000 Z. z. – zmena zákona o Liečebnom poriadku	179
12.3 Nariadenie vlády SR č. 8/2000 Z. z. – Zoznam zdravotníckych pomôcok	182
12.4 Zákon NR SR č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach	185
12.5 Zákon NR SR č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok.....	186
12.6 Opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 25. novembra 2011 č. S11219-OL-2011, ktorým sa vydáva Zoznam zdravotníckych pomôcok na mieru	190
Časť A: Ortopedickoprotetické pomôcky vyrobené na mieru (výňatok z prílohy časti A)	191
Časť B: Limit skupiny I – Individuálne vyhotovované ortopedickoprotetické pomôcky a príslušenstvo k nim.....	197
Časť C: Vysvetlivky a zoznam skratiek	199
12.7 Klasifikácia ortopedickoprotetických zdravotníckych pomôcok podľa SKOrT a VŠZP	200
Register	202
Zoznam obrázkov.....	208
Zoznam skratiek.....	218
Zdroje obrázkov	219
Zoznam použitej literatúry	221